

Informatīvais ziņojums

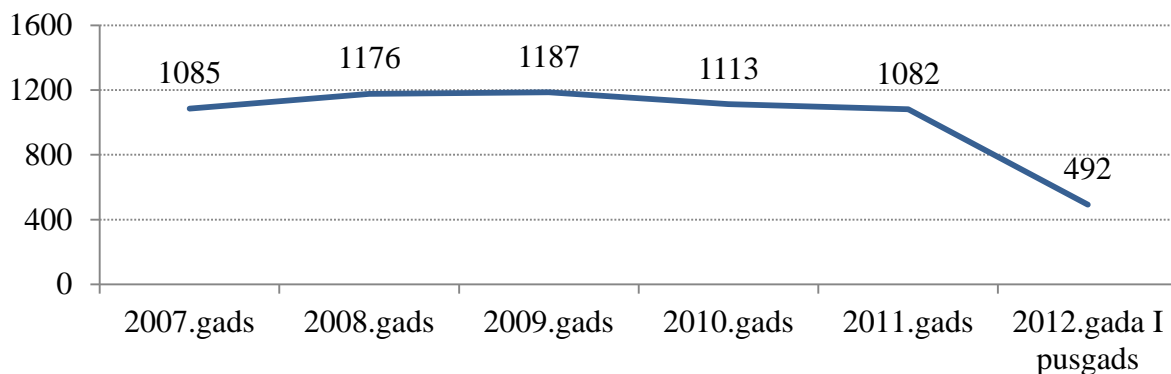
**«Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
darbību no 2012.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam»**

Ievads

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs) darbību **no 2012.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam** sagatavots iesniegšanai Ministru kabinetā un Saeimā saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 14.punktu.

2012.gada pirmajā pusgadā Biroja Ziņojumu centrā ir pieņemti **67** apmeklētāji un pa uzticības tālruni **80002070** saņemta informācija **541** reizi, kas ir par 47% vairāk nekā 2011.gada attiecīgajā periodā. Biroja lietvedībā 2012.gada pirmajā pusgadā saņemti un reģistrēti **3 209** dokumenti (tai skaitā, publisko personu iesniegumi par valsts un pašvaldību institūcijās strādājošo amatpersonu iespējamo prettiesisko rīcību), kas ir par **1 270** mazāk nekā 2011.gada pirmajā pusgadā. To skaitā saņemti **492** privātpersonu iesniegumi¹ par, iespējams, koruptīvu valsts amatpersonu rīcību, kas ir par **52** iesniegumiem mazāk nekā 2011.gada attiecīgajā periodā (skat. 1.attēlu). Birojs nosūtījis **5 058** dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām.

1.attēls **Birojā saņemtie iesniegumi (2007. – 2012.gada pirmais pusgads)**

Kopumā 2012.gada pirmajā pusgadā Birojs izskatījis **127** administratīvā pārkāpuma lietas.

Uz 2012.gada 1.janvāri Birojā strādāja **133** darbinieki. Līdz 30.jūnijam darbā pieņemti **7** darbinieki, no amata atbrīvoti **5** darbinieki. Uz 2012.gada 30.jūniju strādāja **135** darbinieki, bija **16** vakantas amata vietas.

Likumā „Par valsts budžetu 2012.gadam” Birojam tika apstiprināts finansējums **2 790 364** latu apmērā. No pirmajā pusgadā piešķirtā finanšu apjoma – **1 437 909** latiem tika izlietoti **1 158 499** lati.

¹ Fizisku personu, privāto tiesību juridisku personu vai šādu personu apvienību dokumenti, kas iesniegti Iesniegumu likuma noteiktajā kārtībā.

1. Korupcijas novēršana

1.1. Pretkorupcijas politikas koordinēšana un normatīvo aktu projektu izstrāde

2012.gada pirmajā pusgadā Birojs izstrādāja un apstiprināšanai Ministru kabinetā iesniedza **2** attīstības plānošanas dokumentus un informatīvos ziņojumus, kā arī **9** ārējos tiesību aktu projektus, no tiem būtiskākie:

- Konceptijas projekts „[Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja statusu](#)” 2012.gada 6.martā iesniegts Ministru kabinetā;
- Informatīvais ziņojums „[Par pasākumiem, kas ir veikti, ieviešot rekomendācijas korupcijas risku novēršanai tiesībsargājošās institūcijās](#)” 2012.gada 26.jūnijā izskatīts Ministru kabineta sēdē;
- [Lobēšanas atklātības likumprojekts](#) 2012.gada 14.jūnijā izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē;
- Grozījumi likumā „[Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā](#)” 2012.gada 23.februārī izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē;
- Grozījumi likumā „[Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu](#)” 2012.gada 1.martā izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē u.c.

1.2. Korupcijas risku analīze un metodisko materiālu izstrāde

Analizējot normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, 2012.gada pirmajā pusgadā Birojs sagatavoja **59** atzinumus, sniedzot vairāk kā **31** iebildumu un **32** priekšlikumus par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem.

Pildot likumā noteiktās funkcijas – analizēt valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniegt institūcijām priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai, Birojs atskaites periodā sagatavojis **12** pārskatus par korupcijas riskiem, kā arī citus pārskatus un ziņojumus, tai skaitā pārskatu „[Vadošo valsts pārvaldes iestāžu un to padotības iestāžu pašnovērtējums par iekšējo pretkorupcijas pasākumu īstenošanu](#)” un informatīvo ziņojumu „[Par pasākumiem, kas ir veikti, ieviešot rekomendācijas korupcijas risku novēršanai tiesībsargājošās institūcijās](#)”.

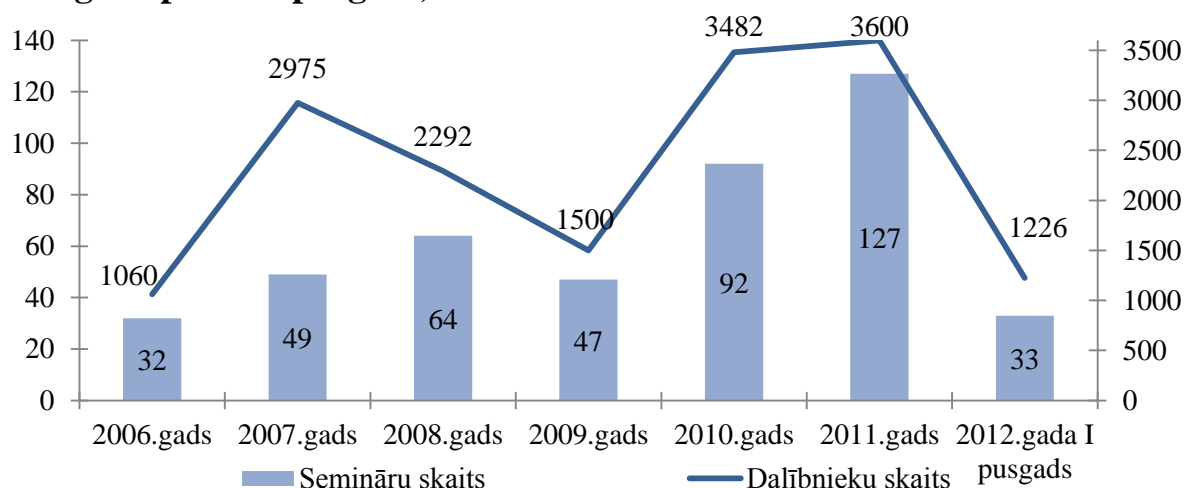
1.3. Sabiedrības informēšana un izglītošana

Lai mazinātu korupcijas izplatību, Birojs izglīto sabiedrību, tai skaitā valsts amatpersonas, par tiesību un ētikas jautājumiem. 2012.gada pirmajā pusgadā Birojs organizēja **33** izglītojošus seminārus, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas un sniedzot rekomendācijas institūcijām ētikas un iekšējo pretkorupcijas pasākumu īstenošanai (2011.gada pirmajā pusgadā – **80** pasākumi **2320** personām).

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2012.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Pārskata periodā Biroja organizētajās mācībās un citos pasākumos piedalījās vairāk nekā **1 226** dalībnieki (skat. 2.attēlu).

2.attēls Īstenotie izglītošanas pasākumi un dalībnieku skaits (2006. – 2012.gada pirmais pusgads)

Informējot sabiedrību par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanai un apkarošanai, Birojs organizēja **6** preses konferences un *brīfingus*, izplatīja **17** paziņojumus plašsaziņas līdzekļiem. 2012.gada 21.jūnijā Birojs organizēja Lobēšanas atklātības likumprojekta sabiedrisko apspriešanu.

Atskaites periodā notikušas **2** Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdes.

1.4. Starptautiskā sadarbība

2012.gada pirmajā pusgadā Biroja pārstāvji piedalījās **43** starpvalstu darba grupās un sanāksmēs, daloties savā pieredzē korupcijas novēršanā un apkarošanā. 2012.gadā Birojā viesojās Azerbaidžānas un Tadžikistānas pārstāvji, lai iepazītos ar Biroja darbību un rezultātiem.

Pēc Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) uzaicinājuma Biroja pārstāvji no 12. līdz 15.martam Parīzē piedalījās OECD darba grupas par kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos (*Working Group on Bribery in International Business Transactions – WGB*) sanāksmē un tiesībsargājošo institūciju pārstāvju neformālajā sanāksmē. WGB sanāksmes laikā 14.martā tika izskatīta iespējamā Latvijas pievienošanās OECD 1997.gada 21.novembra konvencijai par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos (*OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions*) un darba grupai. Latvija ir jau ieviesusi OECD konvencijas prasības un būtu gatava tai pievienoties, ja tiktu saņemts šāds uzaicinājums.

Jūnijā Latvijā uzturējās Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO – *Groupe d'Etats contre la corruption*) ekspertu delegācija, kura vērtēja Latvijas situāciju korupcijas novēršanas jomā, lai sagatavotu

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2012.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

ceturtās novērtēšanas kārtas ziņojumu un sniegtu rekomendācijas trūkumu novēršanai. Ceturtajā novērtēšanas kārtā ir paredzēts noskaidrot, vai dalībvalstis ir izpildījušas Eiropas Padomes prasības par korupcijas novēršanu parlamentos, tiesu sistēmā un prokuratūras iestādēs. Arī Biroja pārstāvis kā eksperts piedalījās GRECO ceturtās novērtēšanas kārtas misijā Igaunijā.

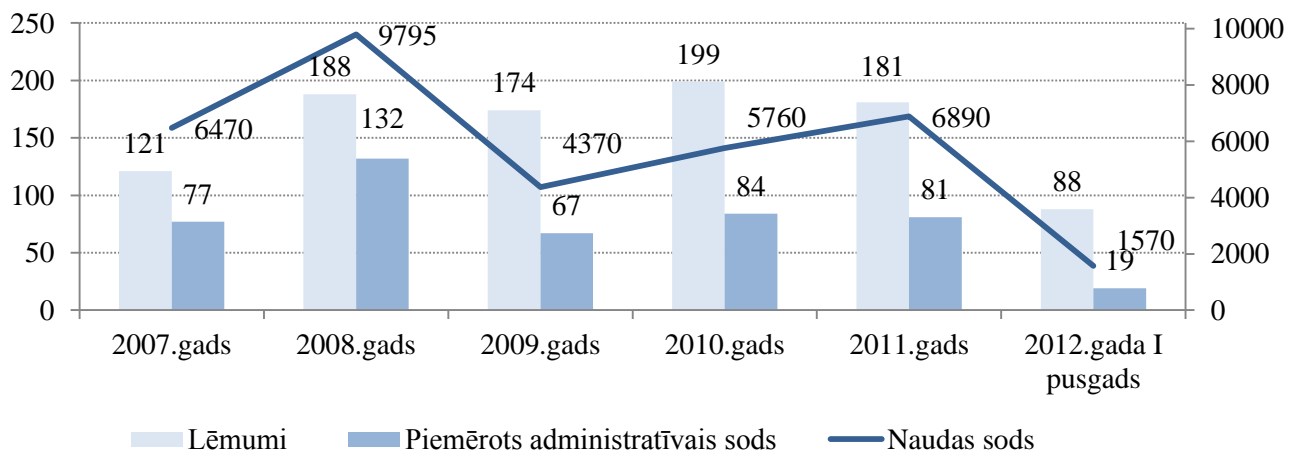
1.5. Valsts amatpersonu darbības kontrole

Lai nodrošinātu valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas lēmumiem un rīcību, Birojs kontrolē interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā, kā arī normatīvajos aktos noteikto aizliegumu un papildu ierobežojumu ievērošanu.

Saistībā ar likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto ierobežojumu neievērošanu 2012.gada pirmajā pusgadā Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļā tika izskatītas **88** administratīvā pārkāpuma lietas (par 9 mazāk nekā 2011.gada pirmajā pusgadā), kuru ietvaros administratīvi sodītas **19** valsts amatpersonas (par 28 mazāk nekā 2011.gada attiecīgajā periodā), piemērojot tām naudas sodu kopumā **1 570** latu apmērā (skat. 3.attēlu). Savukārt **63** amatpersonām izteikts mutvārdu aizrādījums.

Atskaites periodā **2** personas atlīdzināja valstij nodarītos zaudējumus kopumā **1 830** latu apmērā, **12** personas tika atbrīvotas no šī pienākuma, pamatojoties uz to, ka personai nosakāmais pienākums atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus, kas radušies pārkāpjot likumā valsts amatpersonām noteiktos ierobežojumus un aizliegumus, un tādējādi gūstot ienākumus un mantiskos labumus, nebija samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto nebūtisko kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai.

3.attēls Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās un valsts amatpersonām piemērotais administratīvais sods (latos) (2007. – 2012.gada pirmais pusgads)

Atskaites periodā Biroja priekšnieks izskatīja **8** sūdzības par pieņemtajiem lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, **4** gadījumos lēmumus atstājot negrozītus, **3** gadījumos lēmumus grozot daļā, pārkāpumus atzīstot par maznozīmīgiem un/vai grozot uzliktā naudas soda apmēru, **1** gadījumā atceļot lēmumu, atzīstot pārkāpumu par maznozīmīgu un lietu izbeidzot.

Atskaites periodā saistībā ar iedzīvotāju iesniegumiem un sūdzībām par valsts amatpersonu iespējamo darbību interešu konflikta situācijā Biroja kompetences ietvaros tika veiktas pārbaudes par **266** valsts amatpersonām, kopumā izskatot **427** deklarācijās norādītās ziņas. Kopumā uzsāktas **174** resoriskās pārbaudes.

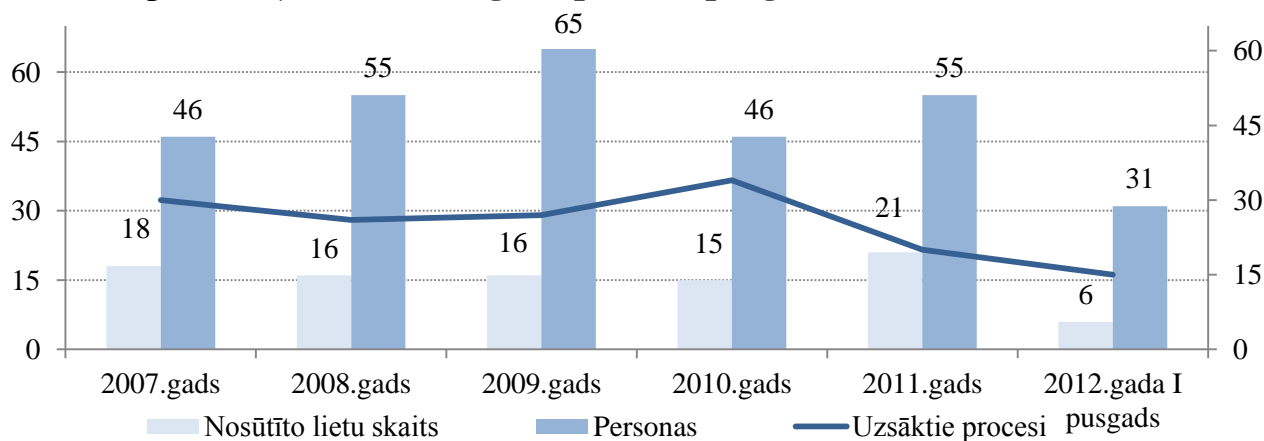
Pārbažu ietvaros tika konstatēts, ka **3** gadījumos valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc šie pārbaudes materiāli nosūtīti Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID). Atskaites periodā VID, pamatojoties uz iepriekš pēc Biroja lūguma veikto auditu rezultātiem, pieņēma lēmumu par papildu nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **1** personai par kopējo summu **4 058** lati.

2. Korupcijas apkarošana

2012.gada pirmajā pusgadā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **6** kriminālprocesi pret **31** personu (2011.gada attiecīgajā periodā – **10** pret **26** personām) (skat. 4.attēlu). Neviena no kriminālvajāšanai nosūtītajām lietām nav izbeigta prokuratūrā.

Atskaites periodā uzsākti **15** kriminālprocesi, **2** krimināllietas saņemtas pēc piekritības no citām izmeklēšanas iestādēm, **2** krimināllietas nosūtītas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskajam departamentam piekritības noteikšanai. Izmeklēšanas nodaļas izmeklētāju lietvedībā uz 2012.gada 1.janvāri atradās **36**, bet uz 30.jūniju – **41** krimināllieta, uzsāktas **15** resoriskās pārbaudes.

4.attēls **Kriminālvajāšanai nosūtīto lietu skaits pret personām; uzsāktie kriminālprocesi (2007. – 2012.gada pirmais pusgads)**

2012.gada pirmajā pusgadā pieņemti **4** lēmumi par kriminālprocesu izbeigšanu un resorisko pārbaužu ietvaros – **25** lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

Viena kriminālprocesa ietvaros Biroja izmeklētājs izdalīja krimināllietas materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu, jo izmeklēšanas gaitā tika iegūti pietiekami pierādījumi, kas nerada šaubas par tās noziedzīgo izcelsmi un saistību ar noziedzīgu nodarījumu. Izskatot iesniegtos materiālus, tiesa nolēma, ka naudas izcelsme ir noziedzīga un finanšu līdzekļi kopumā **742 150 ASV dolāru** apmērā ir konfiscējami, ieskaitot tos valsts budžetā.

2012.gada pirmajā pusgadā Birojs sagatavojis nosūtīšanai **20** tiesiskās palīdzības lūgumus **14** ārvalstīm, savukārt izpildījis **4** ārvalstu krimināltiesiskās palīdzības lūgumus.

2012.gada pirmajā pusgadā spēkā stājušies **8** notiesājoši tiesu nolēmumi attiecībā uz **15** personām, prokurori pabeiguši **3** kriminālprocesus, piemērojot priekšrakstu par sodu **6** personām. Kopumā Biroja darbības laikā stājušies spēkā tiesas spriedumi **113** Biroja krimināllietās par **195** personām.

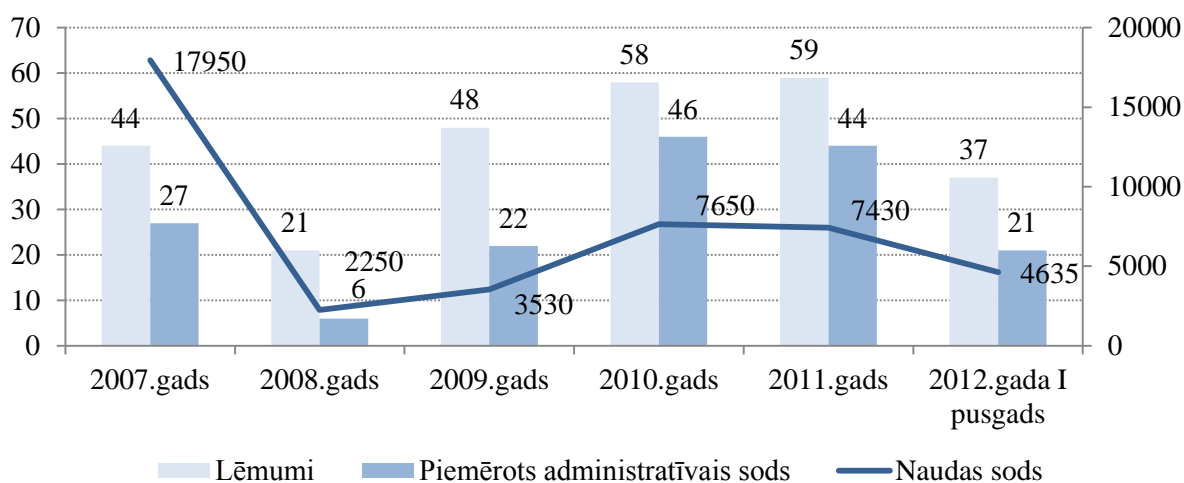
3. Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole

Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu kontroles mērķis ir nodrošināt partiju finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

Atskaites periodā saņemti **213** (par 127 vairāk nekā 2011.gada pirmajā pusgadā) un pārbaudīti **187** ziņojumi par politisko partiju saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem). Saņemtas **9** politisko partiju un to apvienību precizētās 11.Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas. 2012.gada pirmajā pusgadā tika pabeigtas **12** politisko partiju un to apvienību 11.Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes. Saņemti **55** politisko partiju un to apvienību 2011.gada pārskati, uzsākta to pārbaude, pabeigtas **9** gada pārskatu pārbaudes. Uzsāktas **6** resoriskās pārbaudes.

Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normu pārkāpumiem 2012.gada pirmajā pusgadā tika pieņemti **37** lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, kuru ietvaros administratīvi sodīta **21** politiskā partija, piemērojot tām naudas sodu kopumā **4 635** latu apmērā, bet **16** gadījumos izbeidzot administratīvā pārkāpuma lietu maznozīmīguma dēļ un izsakot mutvārdu aizrādījumu (skat. 5.attēlu). Tika pieņemti vēl **2** lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem, kuru ietvaros **1** gadījumā piemērots administratīvais sods **100** latu apmērā, bet vēl vienā gadījumā izbeigta administratīvā pārkāpuma lieta maznozīmīguma dēļ, izteikts mutvārdu aizrādījums.

5.attēls Pieņemtie lēmumi administratīvo pārkāpumu lietās un politiskajām partijām piemērotais administratīvais sods (latos) (2007. – 2012.gada pirmais pusgads)

2012.gada pirmajā pusgadā tika pieņemti **5** lēmumi par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā kopumā **19 894** latu apmērā un **3** lēmumi par finanšu līdzekļu atmaksāšanu ziedotājiem kopumā **2 305** latu apmērā. Vienā gadījumā tika pieņemts lēmums attiecībā uz ziedotāju par pretlikumīgo finanšu līdzekļu atmaksāšanu valsts budžetā **9 940** latu apmērā.

2012.gada janvārī un aprīlī **5** politiskajām partijām un to apvienībām atsevišķos kontos tika ieskaitīta valsts budžeta finansējuma daļa kopumā **215 628** latu apmērā. Ņemot vērā, ka politiskā partija „LPP/LC” izbeigusi savu darbību, vēl pirms valsts dotāciju izmaksāšanas Biroja priekšnieks 2012.gada 12.janvārī pieņēma lēmumu pārtraukt valsts budžeta finansējuma izmaksu.

2012.gada pirmajā pusgadā Biroja priekšnieks izskatīja **2** sūdzības par lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, vienā gadījumā lēmumu atstājot spēkā un viens lēmums tika atcelts daļā, grozot uzliktā naudas soda apmēru.

Pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, Valsts kasē nomaksāti politiskajām partijām uzliktie naudas sodi kopējā apmērā **2 660** lati, kā arī plašsaziņas līdzekļiem uzliktie naudas sodi kopumā **300** latu apmērā.

Atskaites periodā politiskās partijas ziedotājiem ir atmaksājušas pretlikumīgi saņemtos dāvinājumus (ziedojumus) **1 000** latu apmērā, savukārt valsts budžetā ir ieskaitīti pretlikumīgi saņemtie dāvinājumi (ziedojumi) **13 350** latu apmērā.